

rast

Jernej Šček

PRISTNOST, ŽELJE IN SKRBI OB NOVEM LETU

Začenja se novo leto, nov svet, že spet. Kot da bi idilično praznično vzdušje v ponoreli novoletni noči lahko pripeljalo zemljane v čas pravljič in sanj, ko so bili pravičnost, sobivanje in Dobro osnovna vrednostna merila. Voščila so danes večinoma postala prazne fraze, produkt potrošnje in skoraj obveznost prav do vseh. Izgubila pa so svoj pristni,

intimni pomen, ki ga lahko podarimo le najdražjim. Res čudno, da se po svetih treh kraljih vse obnovljene obljube, želje in voščila razblinijo kot okrašeno božično drevesce, ki ga v par minutah pospravimo. Obeski, viseče voščilnice in jaslice pa spet celo leto izolirano prespijo v zaprašenih škatlah na podstrešju.

Poglejmo vendar tudi drugo plat medalje. Po mojem mnenju moramo obdržati pozitivnost in samozavest, da lahko še kaj storimo. Videz dogodkov, naj bo še tako popliten, še vedno nosi v sebi mehko sredico pristnosti. Začetek novega leta simbolično res vnaša v posameznika nove želje in ambicije, zagon moči in val navdušenja in svežine. Krasno, le oklepajmo se je, skozi celo sončno leto! Ne pretrgajmo kontinuuma vere v to, kar si vsak po malem želi, kar bi vsak rad dosegel, ustvaril in izboljšal. Naj bi Dobro s skromnostjo kraljevalo v naših srcih in nas ovrednotilo take, kot smo: edinstveni, zanimivi, dragoceni.

Misija 2008 bo prelomna in pomembna za vse kozmopolite evropske realnosti. Verjamem, da ne bo le še ena zamenjava koledarja na kuhinjskem zidu, pač pa nam bo prinesla (in že prinaša) velike

spremembe. Premik schengenske meje na slovensko-hrvaške prehode (o padcu meje bi lahko še debatirali) je našemu prekrasnemu strateškemu vozličku prinesel predvsem motivacijo, motivacijo po spoznavanju soseda, ki je vedno živel ob nas, a se mu nismo posvetili. Motivacijo po prepoznavanju naše čarobne domovine, ki ji nismo nikoli prenehali pripadati. Motivacijo po razširitvi horizontov in uvidu dragocenosti skupnega bivanjskega prostora, ki prizna

in ovrednoti posebnost vsakega. Nisem si predstavljal, da mi bo nepretrgana vožnja mimo mejnega kamna dala toliko razmisleka. Spomin na vsakodnevno zaviranje pred policijsko hišico, pogled v nesramno umazano šipo, za katero ti zdolgočasen in nervozen predstavnik avtoritete zamišljeno pomigne s trepalnico so le osebne malenkosti vseh, ki tu živijo. Danes pa me navdaja občutek ranljivosti, saj je meja nekoč predstavljala trdno zavest o tem, da smo zamejji tu doma. Trudim se utišati strah pred tem, da se bomo še bolj prepustili toku večinske miselnosti in postali brezbrizni. Zavzeti se moramo, vsi in skupaj, za sodelovanje onkraj mejnega diskurza in ga aktivno udejanjati.

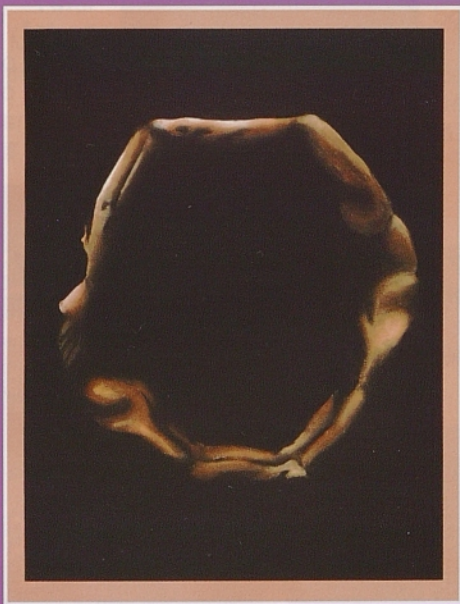
2008 prinaša tudi slovensko predse-dovanje Evropski uniji kot potrditev razvojnih dosežkov male podalpske države. Želja po dosegu evropskih standardov je naši Sloveniji prinesla ekonomsko blaginjo in priznanje, na vsakem

koraku pa lahko tudi opažamo aroganco, vzvišenost in moraliziranje tistih, ki so čez noč obogateli. Zakaj morajo vrednote nasedati tovrstnim provokacijam? Naj ta zahtevna in odgovorna naloga Slovence ponovno približa lastnim koreninam in slovenstvu, ki smo ga v evropski mrzlici dali na stran.

Naša manjšina pa naj končno izkoristi to priložnost in dokaže, da je še vedno cvetoča in željna novosti ter naj končno zaživi.

Pa veliko sreče in veselja tudi nam mladim. Da bi postali prepoznavni po inovativnosti in originalnosti...

Jernej Šček

»SONČNICA« (URŠKA ŠINIGOJ) – 2. nagrada na likovnem natečaju Mosp–Skk 2007.

NOREMU PUSTOVANJU naproti

Pustna mrzlica se letos z naglico približuje, pridni vaški korenjaki hitro in že skoro histerično pripravljajo vozove za tradicionalno pustno povorko, vsak pa nosi v sebi novo skrito željo, bolj ali manj barvito, za letošnjo norijo. Naj bo to posebna šema ali brezglava norčija, nima velikega pomena. Edino pravilo je: privošči si! Pust je pri nas izredno občuten, predvsem kot praznik veselja, razigranosti in vsesplošne povezanosti, ki pa se navadno konča z bolečinami v glavi in čudnim črvičenjem v trebuhu. A kljub vsemu, zgleda da smo pripravljeni žrtvovati kaj slabega počutja zanj ...

O svojem pustu so nam pripovedovali Čupin velejadralec Jaš Farneti, radijska voditeljica Mairim Cheber in proseška kulturna aktivistka Alenka Verša.

► **Ti je bila v otroštvu katera maska posebno pri srcu ali si katero sovražil/a?**

► **Jaš:** Moja najljubša maska je bila gotovo kuhar. Izbral sem si jo, ko sem bil še zelo majhen, in mi je od takrat všeč.

► **Mairim:** Kot otrok sem se najraje naše-mila v mušketirja. Zelo pa sem se bala klovnov, še sedaj so mi nekoliko srhljivi.

► **Alenka:** Vedno sem želela biti pajac.

► **Kako si praznoval/a pustni teden zadnja leta?**

► **Jaš:** Zadnja leta praznujem pust predvsem v šotoru pri Briščkih. Popoldne imam jadralske treninge, tako da se povork

► **Si se kdaj udeležil/a pustne povorke? Če ja, s katero skupino in v kaj ste se ošemili?**

► **Jaš:** Ja, enkrat. Bil sem še zelo majhen, spomnim se, da sem sodeloval pri zgoniškem vozu. Oblečeni smo bili v travo.

► **Mairim:** Povork sem se udeležila z različnimi skupinami. Najraje pa imam koledovanje po vasi. Pred nekaj leti je bilo vreme tako slabo, da so ta vaški običaj odpovedali. Jaz in moj brat sva tako zatežila staršem, da smo šli kar sami po vasi. Tata je bil oblečen v Rdečo kapico in je imel samo kratko krilce ...

► **Alenka:** Že veliko let sodelujem s skupino Prosek-Kontovel. Najlepše je bilo seveda lani, ko smo si zamislili skupino čopičev, barvic in svetovno znanih slik. Delali smo dobra dva meseca, vendar je bil naš trud poplačan; zmagali smo na Opčinah, v Sovodnjah in v Trziču.

ne morem udeležiti. V prostih dneh imamo večkrat priprave, tako da tudi to nekoliko vpliva na moje veseljačenje.

► **Mairim:** Delovno. Dve leti nazaj sem se s Tjašo Ruzzier oblekla v kokoš in sva skupaj motili pustne goste na Opčinah. Lani sem vodila v živo Mladi val za pustno soboto, povezani smo bili s pustno povorko na Opčinah.

► **Alenka:** Pust preživim v šotoru, na povorkah, po vasi ... Najlepši dan pa je sobota. ►►

Portreti v okvirčkih so: Jaš (zgoraj), Mairim (spodaj levo) in Alenka (na sosednji strani).

- **Jaš:** Mah, ne bi vedel. Osebnost so mi zabavni fantje, ki se preoblečejo v ženske. Tudi sam sem to že preizkusil in se zelo zabaval.
- **Mairim:** V šotoru sem lani opazila korenjaka, ki se je sprehajal le v tangicah, ki so imele obliko slonove glave.
- **Alenka:** Moj brat se je lani oblekel v nogavico. Na sebi je imel oprijete pajkice in majico, na teh je bilo ogromno nogavic. Eno je imel tudi na glavi.

Na slikah so maske s prejšnjih pustovanj (foto Danilo Pahor).

► **“O, predpust, ti čas presneti, da bi več ne prišel v drugo!”**
(France Prešeren)
Se strinjaš s Prešernovo poezijo Učenec? Bi jo dopolnil/a?

► **Jaš:** Ne, se ne strinjam s Prešernom. Pust imam rad zaradi veselega vzdušja. Ob tem moram priznati, da se rad v kaj našim.

► **Mairim:** Pri tem vprašanju nas je Mairim presenetila s svojo pesniško žilico in dopolnila verz: *“O predpust, ti čas presneti, da bi več ne prišel v drugo! Pijan'c ne lež' predčasno v trugo, Ta čas te prerano ne sme vzeti.”*

► **Alenka:** Jaz bi pustovala kar celo leto ...

► **Najbolj originalna preobleka, ki si jo kdaj videl/a?**

► **Razodeni nam svojo skrivnost: v kaj se boš letos ošmil/a?**

► **Jaš:** Nisem še pomislil, verjetno si bova s Simonom (Sivitz-Košuta, partner v jadraniu) kaj izmislila kar v

soboto popoldne, ko bova brskala po kleti.

► **Mairim:** Moji skriti želji sta še vedno, da bi se oblekla v baletko ali v astronauta...

► **Alenka:** Verjetno v Piko Nogavičko.

Pa pustimo se presenetiti...

Julija Berdon

KARATE

TELO KOT POT DO DUŠEVNEGA SPOZNANJA

Prepiri, tepeži, leteči udarci, napadi s sabljami in podobne pojme bomo s težavo zasledili v tradicionalnem karateju. Karate se od drugih borilnih veščin razlikuje v tem, da gre predvsem za samoobrambo in nadzorovanje svojega telesa. Karateist se na svoji poti izpopolnjevanja duše nauči spoznavati svoje mišice in telo, tako da je kos situacijam, ki se lahko pripetijo v vsakdanu.

Beseda KARATE je sestavljena iz dveh japonskih zlogov: KARA (*prazno*) in TE (*roka*), skupaj: prazna roka. Sicer pa je to samoobrambna borilna veščina iz Daljnega vzhoda, ki se je v drugi polovici 19. stoletja razširila na Zahodu, kjer se je pod vplivom novega kulturnega okolja in posameznih športnih znanosti razvila v najbolj množičen borilni šport. Tradicionalni karate je umetnost samoobrambe, ki upo-

(dalje na naslednji strani) ►►

rablja samo človeško telo v najučinkovitejši možni meri. V glavnem uporablja tehnike blokov, ročne in nožne udarce v kombinaciji z ostalimi sorodnimi gibi.

Karate je razdeljen na tri področja: urjenje KIHON - osnove, KATA – forme, in KUMITE - dvoboj. Številni mojstri so izrekli mnenje: KARATE JE KATA IN KATA JE KARATE.

Karate je vedno bolj umetnost samoobrambe, ne pa agresije. Z rednim treningom pridobimo na koordinaciji, koncentraciji, dihanju, odgovornosti, nadzoru agresivnosti, samozavesti in navsezadnje tudi na druženju.

Z njim se lahko ukvarjajo vsi, ženske in moški, od najmlajših do najstarejših!

Otrokom predstavlja karate obliko telovadbe, s katero razvijajo svoje psihofizične sposobnosti in se učijo samoobvladovanja. Mladim služi kot psihosocialna rekreacija, je pa tudi tekmovalni šport. Za odrasle pomeni popolno vadbo kondicije in izboljšanje kakovosti vsakodnevnega življenja.

Ukvarjanje s karatejem ne zahteva posebnih oblačil. Na treningih se navadno uporablja bela obleka, ki se ji pravi kimono (tipično japonsko oblačilo, sestavljeno iz dveh delov: hlače in gornjega dela). Poleg kimona pa imamo tudi pasove, ki gredo od bele barve do črne. Zakaj pa so pasovi barvani?

Nekoč karate ni poznal vseh barv pasov, ki jih danes poznamo. Barve določajo stopnjo znanja karateja. Nekoč, ko so učitelji karateja imeli malo učencev, ti niso nosili barvanih

pasov, ker je učitelj točno vedel, česa so bili sposobni učenci. Danes pa, ker je v vsaki skupini polno učencev, učitelj določi stopnjo znanja, ki gre od belega pasu, ko učenec ni še več v stroki, v vse temnejše barve, ki predstavljajo izpopolnjevanje in napredovanje do črnega pasu oziroma 1. dana. Pasovi se torej stopnjujejo od bele, rumene, oranžne, zelene, modre in rjave vse do črne barve. Je pa črn pas najvišja stopnja? Črn pas dosežemo, ko popolnoma obvladamo tehniko tako v borbah kot v katah. Po črnem pasu ni torej drugih pasov. Ko karateist enkrat doseže tako stopnjo, ne napreduje več fizično, temveč se lahko notranje razvija. Črn pas in višje dan stopnje dosežemo z izpolnjevanjem izpitov.

Kako poteka navaden trening? Preden stopimo v telovadnico, si oblečemo kimono in seveda pas. Ob vstopu v telovadnico pozdravimo (gre za enostaven priklon), nato pa ogrevanje ... in klepetanje. Ko učitelj vstopi v telovadnico, stopimo vsi v vrsto za pozdrav, ki je namenjen njemu in ustanovitelju karateja. Spoštovani pozdrav je seveda v japonščini in se izgovori enostavno OSS! Nato se začne vadba!

Učitelj pokaže nekaj sekvenc udarcev, kot sta lahko dva ročna udarca in takoj nato nožni, ter seveda tudi obrambne bloke. Te izvedemo na prosto, in ko jih osvojimo, jih preizkusimo z nasprotnikom. Tu se zaključi prvi del treninga. Drugi del treninga je posvečen katam. Kot smo že povedali, so to točno določeni liki, ki jih vsak izvede posamezno na najboljši način: to se pravi eksplozivno in natančno. Preden se trening zaključi, se spet zahvalimo učitelju s pozdravom. Po treningu pa sledijo še vaje za sprostitvev in stretching.

Nasprotno od tega, kar bi si lahko predstavljali, je pri karateju majhen odstotek poškodb. Seveda se lahko pripetijo

majhne nesreče kot na primer, da si zvijemo prst ali zapestje, ne gre pa za hujše nesreče, kajti tudi v borbah karateist ohrani samoobvladovanje in spoštovanje do nasprotnika.

Mojster Nishiyama pravi, do so v karateju najpomembnejše naslednje tri stvari: oči, stopala in odločnost.

Karkoli oči vidijo, bi morala stopala simultano izraziti brez posredovanja misli ali dvoma, odločnost pa pomeni močan duh brez oklevanja. Ne moremo govoriti samo o dobri uporabi telesa, ker je tako dobra tehnika kakor tudi njen učinek odvisen od pravega duha. V karate tehniki se mora telo premikati kot celota. Nikoli ne obstaja ločen napor določene dela telesa, kot da bi se, na primer, del telesa premikal drugače kot celota ali da bi se del telesa zaustavil in šele nato telo kot celota. Pravimo, da se energija iz notranjosti telesa širi navzven oziroma iz centra telesa proti okončinam (*tan den*).

OSS!

Danijel Simonettig

SANJSKI SVET MANEKENK

ni tako sanjski...

Pričevanje o izkušnji z nogami na trdnih tleh

Manekenka. Dekle, ki verjame v svojo lepoto. Bodočnost se ji odpira v valovih uspeha, ki si ga je vedno želela. Dekle, ki ima rada družbo in ve, da mora spoznati svet. Dekle, ki je vredno, da jo spozna vse vesolje. To dekle je vsaka izmed nas.

Odločila sem se, da vam predstavim eno od svojih izkušenj.

Ko sem se učila šiviljskega poklica, sem imela večkrat priložnost, da sem pomagala pri oblačenju manekenk na raznih modnih defilejih. Spominjam se nekega defileja, na katerem so predstavili svoje obleke trije pomembni modni oblikovalci, nastopale pa so manekenke iz mi-

lanske agencije. Prihajale so iz vseh koncev sveta: Brazilije, Afrike, Hrvaške, predvsem pa iz Rusije. Visoka, koščena dekleta v jeansih s prižgano cigareto. Morda le nekoliko presuhe, drugače pa povsem normalne.

Priprava na defile poteka takole: najprej je treba za vsako obleko izbrati manekenko, ki ji obleka najbolj pristaja. Za to gre veliko časa, saj je potrebno veliko preoblačenja. Vedite, da ni tu nobene zasebnosti. V samih tangicah kožne barve se ta dekleta pred očmi vsega delavnega osebja, pa še "stilistov" povrh (ki so navadno starejši moški z dobrohotnim, priliznjeno gosposkim vedenjem), spremenijo v neosebne obešalnike, na katere protagonist večera elegantno obeša svojo kreacijo. Trenutek, ko modni oblikovalec z ljubezenskim pogledom objame svojo umetnino, je edinstven: prozornost manekenke je v tem trenutku popolna. Estetski umetnik postane slep za človeka, za žensko, omamljen je od lepote in popolnosti svojega izdelka.

Višek umetnikove moči pa se kmalu razblini v vsakdanost, v popravljanju gub na obleki, primernemu uravnavanju izrezov, majhnih, skrbnih opravič, ko lahko modni ustvarjalec pokaže manekenki svojo naklonjenost.

Naslednja faza priprave poteka na odru. Manekenke večkrat ponovijo vstopa in hojo na njem, tehniko in pomočniki pa skrbno pripravijo scenografijo.

Kaj pa je s prehrano manekenk? Če kdo misli, da se je z njimi mogoče nasititi, se pošteno moti. Za večerjo smo dobili suhe kruhke in kislja zelena jabolka.

Šminkanje ima zelo pomembno vlogo. Ima namreč namen, da barva primerno odseva na fotografijah in posnetkih, zatorej so njihovi obrazi pobarvani v smrtno belo barvo, oči debelo obrobene s črno, ustnice pa so živo rdeče. Taka podoba ni videti posebno lepa od blizu in v naravni luči.

Ko nastopi večer, privre na dan razburjenje, napetost, pričakovanje. Prav kot delavne in natančne mravljičice se vsi delčki modnega stroja pripravijo, da zaženejo predstavo. Ta steče hitro, perfektno, avtomatično in v občutku vrtoглаve naglice se vse izteče kakor v sanjski sekundi.

Poklic manekenke ima svoje dobre in slabe plati.

Če hočemo biti taka manekenka, kot si jo mislimo v svojih srečnih predstavah, na televiziji, manekenka, ki je v vsaki izmed nas, nam ta poklic ni potreben. Ni potrebno, da stradamo. Ni potrebno, da se slačimo pred tujci. Draga bralka, verjemi vase in zaupaj v svojo moč, ki je neizmerna, vedi, da ni mej, ki jih ne bi mogla prekoračiti s svojo voljo, vedi, da je lepota dar, ki ga boš imela, ko boš srečna sama s seboj, drugi pa se bodo svetili v žaru tvoje sreče. Za bralce možkega spola pa naj bo povedano v razmislek, ki se prav tako dotika možkega vsakdana.

Desno: Jožica Forčič na modnem defileju v Nabrežini (foto Alex Daneo).

Vida Forčič

»KJE, DOMOVINA, SI?«

Oton Župančič, Duma

Dan slovenske kulture je čas vsakovrstnih proslav, tudi v našem zamejstvu. Najpomembnejša je seveda osrednja Prešernova proslava, ki nastane vsako leto pod pokroviteljstvom ene izmed krovnih organizacij iz Trsta ali Gorice. Letos je za organizacijo poskrbela Slovenska prosveta iz Trsta. Kraja uprizoritve se od lanskega leta ne bosta spremenila, nasploh pa kaže predstava precejšnje novosti v primeri z lanko. Opustili so ironijo, ki je lani popeljala gledalce v svet, ki se je skrival v Prešernovem srcu, in tudi tema je različna. Ob 130-letnici Župančičevega rojstva, ki bo 23. januarja, bo namreč letošnja predstava posvečena njegovemu liku. Ob nedavnem padcu schengenske meje med Slovenijo in Italijo in širjenju Evropske unije, ki nas povezuje v eno samo, veliko državo, so se organizatorji odločili za uprizoritev pesnitve Dume, v kateri prevladuje izrazito domovinska tematika.

15. februarja zvečer v Kulturnem domu v Trstu in 17. februarja popoldne v Centru Bratuž v Gorici bo tako gledalce popeljal v svoj svet sam Župančič, ki bo kot prvi nastopil na odru v video posnetku, v katerem predstavlja Vrbo. Sledil bo osrednji govor ob dnevu slovenske kulture. Za tem se bo pričel umetniški del proslave. Pod vodstvom glavnega režiserja Gregorja Tozona bo okoli sedemdeset mladih umetnikov pričaralo na odru atmosfero najboljše Župančičeve pesnitve – Dume. Pet deklet in pet fantov Gledališke skupine SKK-MOSP pod vodstvom Lučke Susič bo dalo glas verzom celotne pesnitve, z ekspresivnimi plesi bodo njihovo recitacijo pestrili člani plesne skupine MOSP-a pod vodstvom Raffaele Petronio. V dvorani bodo ob spremljavi priložnostnega orkestra pod vodstvom Iztoka Cergola, ki je tudi avtor glasbe, odmevali glasovi pevcev Mešanskega pevskega zbora Mačkolje. Kot solista bosta

pred publiko stopila sopranistka Andreja Štucin in baritonist Nikolaj Bukavec. Sodeloval bo tudi Radijski oder, Aleks Purič pa bo poskrbel za video posnetke.

Prav je, da se ob dnevu praznovanja naše, slovenske kulture tudi mi spomnimo na svojo domovino in se z vprašanjem »Kje, domovina si?« v mislih odpravimo v gledališče z upanjem, da bomo tam dobili odgovor nanj. A odgovor že utripa v nas; kot pravi angleški pregovor: »Dom je tam, kjer je srce«. Kje je vaše?

Valentina Oblak

KJE, DOMOVINA, SI?

ZUPANČIČ, DUMA

PRAZNIK
SLOVENSKE
KULTURE

TRST 15. FEBRUAR 2008
OB 20.30 KULTURNI DOM
GORICA 17. FEBRUAR 2008
OB 17.00 CENTER LOJZE BRATUŽ

cogitoergosum

ŠARLATANI S KRAVATO

Da mi ne bi več jamrali o politikih in politikih!

Politika je že umrla in bo še večkrat. Ne gre več za naš vsakdan in korist državljanov in (barbarskih) kozmopolitov, saj so vendarle dosežki svoboščin in pravic staromodna razsvetljenska muha!

Domovina špagetov in raguja torej meri naprej, v svetlejšo znanstvenofantastično bodočnost, ko bodo parlament napadle kiberopice, naši velecenjeni parlamentarci pa demistificirali in odčarali tuje osvajalce z magičnim kričanjem, neobzdranim ploskanjem, otroškim vreščanjem, nogometnim navijanjem in nazdravljanjem s šampanjcem!

PO PETINDVAJSETIH LETIH ŠANK ROCKI SPET NAVDUŠILI OBČINSTVO

Šank rocki, legendarna skupina, ki že vrsto let razvnema srca mladih in manj mladih z energično glasbo, prepojeno s čustvi in enkratno pozitivno močjo, praznujejo letos 25-letnico delovanja. Za to so si izbrali pravo mesto za nastop: Rdečo dvorano v Velenju.

Pred vhomom se je trla množica nasmejanih ljudi. Ko so varnostniki pregledali vsakega, da nima slučajno s sabo kakšne steklenice, je množica napolnila dvorano. In tedaj se je začelo mučno čakanje. Medtem ko so na dveh velikih platnih predvajali slike in reklame raznih sponzorjev, so se mladi trli okrog šanka in nazdravljali.

Čeprav je bil začetek koncerta predviden ob 20. uri, je komaj ob 21.30 stopila na oder Zablujena generacija. In takrat se je med množico ponavljalo vprašanje: »Kdaj pridejo Šank rocki?!?«

Točno uro kasneje se je na velikih platnih vrtela zgodovina Šank rockov. Tako smo se lahko ob pogledu na spremembo te skupine skozi čas (predvsem glede pričesk in oblek) iz srca nasmejali. Šele nato se je na odru prikazala toliko pričakovana igralska zasedba: v prvi vrsti Matjaž Jelen, duša benda, ki je z energijo preplaval celotno publiko, ob njem pa še basist Cveto Polak, kitarist Roki Petkovič, klaviaturist Davor Klarič in bobnar Aleš Uranjek. Na spletnih straneh so napovedali pravi koncertni spektakel, ki naj bi poleg akustičnih užitek ponudil tudi vizualne. Tako so člani benda po podstrešjih zbirali legendarne lasulje, pajkice in ostale rekvizite iz norih osemdesetih, da bi publiki pričarali 'sprehod' skozi njihovo zgodbo o uspehu.

Na rojstnodnevni zabavi so na oder stopili vsi, ki so s Šank rocki sodelovali v teh petindvajsetih letih. Najbolj bučne aplavze in žvižge je prejela Natalija Verboten, ko je z Matjažem zapela znano Hočeš, nočeš. Za njo so se zvrstili še eden izmed najboljših slovenskih reperjev 6PackČukur, istrski folk-rocker Rudi Bučar in DJ Housemouse. Presenečenje je bil gotovo

nastop sedemčlanske vokalne skupine Cantemus, ki je z verzi »jočem naglas, ali me slišiš ... kličem te zdaj, o daj, oglasi se ... jočem naglas, ker te ljubim ...«, zapetimi s tehniko nam znane italijanske skupine »Neri per caso«, segla vsem do srca.

Prej sem omenila Šank rockovo obljubo vizualne predstave, ki je bila na koncertu tudi izpolnjena. Medtem ko je Matjaž pel komade, ki so dobesedno vžgali publiko, se je na odru pojavil visok ognjeni plamen, ki je oplemenitil že tako efektivno osvetljeni oder. Poleg tega sta se po odru sprehodili tudi striptizeti Maja in

Pia, ki sta v ritmu glasbe zaplesali in se nato slekli do golega. Nekateri posamezniki moškega spola so ta 'show' cenili, drugi so ga ocenili kot vulgarno potezo glede na to, da je bilo v dvorani precej mladoletnikov in da je presegel mejo spodobnosti.

Šank rocki so uresničili želje vseh prisotnih, saj so zapeli pesmi tako iz starega repertoarja kot iz najnovejše (štirinajste) zgoščenke Senca sebe. Matjaž je s svojim bandom pričaral res enkratno vzdušje: publika je prepevala, dihala in živela z njim.

Utrinki tiste noči so nepopisni: večtisočglava množica, ki poje priljubljeno pesem na ves glas; Matjaž se zahvaljuje vsem, ki smo prisotni, saj brez nas ne bi bilo niti Šank rockov; čustva, ki te preplavijo, ko zaslišiš prve note tvoje najljubše pesmi; pari, ki se objemajo ob ljubezenskih pesmih in še in še ... Matjaž je s Tinkaro Kovač zapel Rad bi bil metulj in se ji nato zahvalil, ker je »prišla z najlepšim trebuščkom na svetu«. Za Tinkaro je bil namreč ta nastop zadnji pred porodom.

Ob poltretji uri zjutraj, ko so Šank rocki zapustili oder, se je publika spet vrnila v realni svet s spomini na enkratni koncert in nepopisna doživetja.

Metka Šinigoj

VSAKIČ, KO POSTANE MOJ FILM USPEŠEN, SE SPRAŠUJEM, KAKO, DA SEM JIH SPET NAFRIGAL...

(Woody Allen)

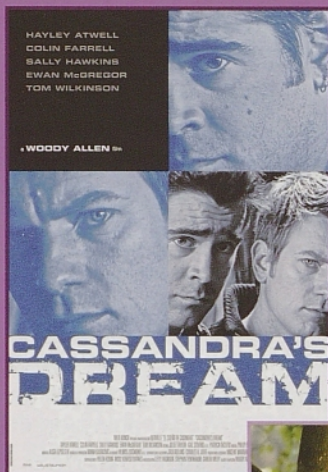
Sinova proletarske družine Terry in Ian si nista prav podobna: prvi se z ženskami potika po podeželju na lesketajočem se avtu od brata, ki je, jasno, neuspešen mehanik. Terryjev posel ni jasen onkraj tega, da ga neprestano išče, skupaj z izgubljenim mestom v življenju. Uspeva pa mu le eno: nepoštenost. Drugi pa ima ravno z denarjem velike težave: večkrat se opija, predvsem pa igra na srečo, kar ga je potegnilo v brezno poraza.

Oba stanujeta v Londonu pri družini z neprijetno british nianso, ki ni ravno elegantna. Njun zelo premožen stric je vmešan v nepošteno zdravstvene zadeve. Skupnega imata samo hlastanje po življenjski uresničitvi preko denarja. Ta želja jima pa povzroča neprestane težave in ju spravlja v stisko, saj se prvi zaljubi v senzualno igralko Cassandro (od tod *Cassandra's dream*), drugi pa ima nepremostljive dolgove.

Sam Allen je nekoč izjavil, da »družina je družina, kri pa je kri«, edina njuna rešitev je v bogatem stricu, ki jima bo pomagal v zameno za ubijanje in umore ...

Tretji, zadnji film trilogije iz Londona, mesta, v katerem Woody ne bi nikoli živel, a ga obožuje za filmsko produkcijo, se zaključí v stilu detektivke. Ta slog, že od nekaj vkoreninjen v ciničnem režiserju, ni tako znan kot komedije, ki jih je napisal in odigral. Sem pa vseeno spada veliko njegovih umetnin, tudi film, ki ga v zadnjih letih imajo za njegovo zadnjo mojstrovino: *Match Point*. Temu se najbolj približuje *Cassandra's Dream*, podobno nebo britanske zime, podobna zgodba o zločinu brez kazni, noben neposreden štos, samo prikrita, nepretrgana, komaj slutena ironija.

Kam pa je zginil angleški humor, črno obarvane smešnice in zajedava satira, ki so soustvarili mit Woodyja Allena? Zgleda, da je tokrat režiserja spreletela občutljivost za eksistencialistični noir in za londonsko ozadje. Režiser pra-

vi, da je »dovolj s filmi v Ameriki, moje srce bije v Evropi. Angleži mi nudijo svobodo ustvarjanja, ki je onkraj luže nimam. Tam denar sicer vlagajo v kinematografijo, a kontrolirajo izbiro igralcev in samo zgodbo. Ne prenašam businessmenov, ki mislijo, da so umetniki. Ustvariti v Evropi tak film, kakršen je *Cassandra's Dream*, je bilo zame veliko veselje.«

Colin Farrell je igralec z obrazom hudodelca, a s srcem nezrelega fanta, Ewan McGregor pa ima umirjajoči profil, za katerim se skriva duša morilca. Tu bi sam Woody dodal, da je »svet razdeljen na dobre in slabe. Dobri spijo boljše ponoči, slabi pa se zabavajo bolj podnevi.«

Za naslovom, ki se naslanja na homersko figuro boginje nesreče, se izoblikuje zgodba o krivdi in o razmahu med dobrim in slabim.

»Slabo zna razumeti tisto, kar Dobro ne more.« Režiser poudarja tudi aspekt ksanja in kazni, na pol poti med starogrškim gledališčem in Dostojevskim.

Občutek krivde, ki prepaja film, se navezuje na tragičnost življenja. Kot perspektiva, ki postane resnična stiska in pomaga razvozlati moralnost igralcev. Terryja in Iana to izčrpa in izmuči do kraja. Tragičnost je v dveh fantih, ki prihajata iz enakih kulturnih krogov, a se ubadata z istim problemom tako različno.

Jasno je, da se je ameriške mu režiserju priljubila detektivka. Tokrat pa detektivka psihološkega, več kot antropološkega značaja, kjer ni pomembno, kdo je morilec, saj ga že poznamo...

Helena Pertot

